

Gods

AKKER
ZIJT GIJ (1Kor 3,9)
GROEI IN HEILIGHEID

**HANDREIKINGEN
JAARTHEMA**

Jaarwerking 2019-2020

Deze handreiking wil u helpen om het jaarthema 'Gods akker zijt gij. Groei in heiligheid' ter sprake te brengen in de gewone pastoraal.

U vindt in deze map

1. De basistekst en beeldmeditaties.....3
2. Werkvormen om het luisteren te oefenen.....9
3. Werkvorm om te spreken over gemeenschap worden..... 19
4. Groeien in heiligheid. Praten met citaten.....26
5. Suggesties voor bezinning en liturgie.....34

Op de website www.bisdomhasselt.be/jaarthema vindt u deze materialen ook terug.

Tevens staan daar

- de overwegingen van bisschop Patrick Hoogmartens 'Kerk in het leven' – over de pauselijke brief 'Wees blij en juich' – zoals ze in voorgaande nummers van ons diocesaan tijdschrift SAMEN zijn verschenen.
- materiaal voor de dekenale pelgrimswandelingen
- maandelijks wijzigende quotes *Gaudete et exsultate* ('Wees blij en juich')
- materiaal voor het organiseren van een samenkomst voor vormelingen 'Groeien in heiligheid'
- de presentaties van het podiumprogramma van de startavond (beschikbaar na 18 sept. 2019)

Onze diocesane diensten bieden ook nog het volgende aan:

Het Pastoraal Informatiecentrum (PIC)

Het materiaal is beschikbaar vanaf de startavond op 18 september 2019

Jaarthema affiche (300x1000)	Gratis	Blocnotes (A6, 50 vellen)	1€
Handreikingen jaarthema (A4, 48 pag.)	9€	Gebedskaart (5-luik in kleur)	0,60€
Banner (groot) (1000x3300, met zoom)	100€	Kaars jaarthema (80x300)	23€
Banner (klein) (1500x400, met zoom)	50€	Liturgische kalender	14,70€
Roll-up (850x2000)	100€		<i>(beschikbaar begin oktober 2019)</i>

Het Centrum voor Christelijk Vormingswerk (CCV) helpt u verder met

- Dekonale pelgrimswandeling
een uitgewerkte tocht met opstapjes om het jaarthema te verkennen
- 'Vorming op aanvraag' waarbij een medewerker van CCV de bijeenkomst begeleidt
 - over de zaligsprekingen en de pauselijke brief 'Wees blij en juich'
 - over groeien in heiligheid gefocust op vredescommunicatie
(Pax Christi werkt hieraan mee)
 - over groeien in heiligheid met de profeet Sefanja en paus Franciscus'
'Heil(ig) of onheil(ig)'

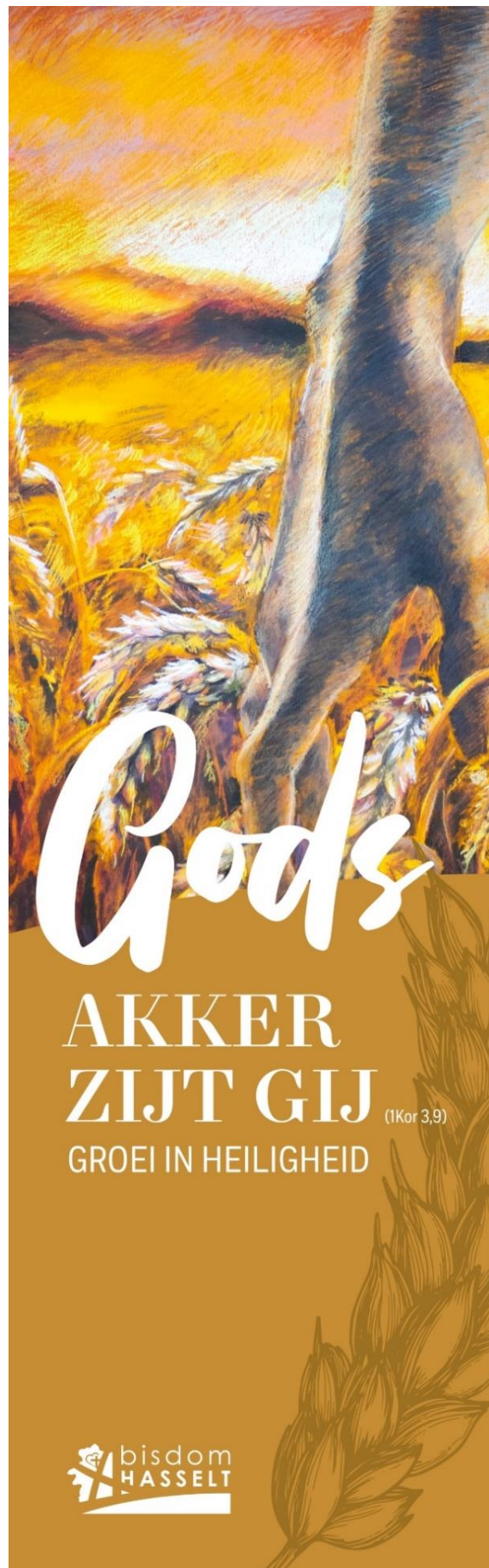

Meer info over dit aanbod vindt u op de website www.kerknet.be/organisatie/ccv-hasselt onder 'vorming op aanvraag'.

In de BIBLIOTHEEK van het SEMINARIE vindt u een infostand over het jaarthema met

- handboeken om dit thema te verdiepen
- suggesties om dit thema (speels) te verwerken
- materiaal 'Godly play' over heiligheid en heiligen

*Deze handreiking werd samengesteld door de Werkgroep Jaarthema:
Eindredactie: Karel D'Huys, Ria Ombellets, Tom Steensels, Tom Thoelen*

1. De basistekst en beeldmeditaties

BASISTEKST

We zijn in de eerste plaats gemeenschap, zo schrijft paus Franciscus in zijn aansporingsbrief *Wees blij en juich*. We zijn immers nooit helemaal onszelf als we niet behoren tot een volk. We worden maar ‘iemand’ in relatie met anderen. Toch verzamelen we niet onszelf. Het is God die verzamelt; Hij handelt in de geschiedenis.

We verlangen als Kerk, in Limburg en daarbuiten, onze zending en betekenis in de samenleving te vervullen, namelijk teken te zijn van Gods liefde voor zijn wereld. De twee vorige jaarthema’s wezen ons al op het belang van luisteren. Die uitnodiging tot luisteren blijft doorklinken. **Die luisterhouding zien we als fundamentele dynamiek voor het Kerk-zijn**. We willen immers de vreugden en zorgen, de angsten en verdriet van onze medemensen blijven beluisteren. We verlangen daarnaast om oog te hebben voor de gaven en charisma’s van allen die met ons meewerken en meeleven. In het luisteren naar elkaar, naar de tekenen van de tijd en naar de Bijbel, kunnen we horen wat God vandaag van ons wil.

Om ons het komende werkjaar te inspireren, als motor voor plaatselijke actie en diocesane initiatieven, kozen we tegen die achtergrond het jaarthema **‘Gods akker zijn gij. Groei in heiligheid’**.

‘Gods akker zijn gij’, schrijft de apostel Paulus in zijn eerste brief aan de christenen van Korinte (1Kor 3,9). Mensen uit vele volkeren leven er samen. Korinte is dan **een multiculturele en een multireligieuze stad**. Ook onder de christenen is er veel verscheidenheid. Het Korinte uit het vroege christendom is in veel opzichten te vergelijken met het hedendaagse Limburg. Op vele plaatsen is ook **onze Kerk** in Limburg **multicultureel** geworden. Migranten of vluchtelingen vieren met ons mee.

Daarnaast bestaan onze christengemeenschappen uit unieke en diverse mensen. De evolutie naar Pastorale Eenheden voltrekt zich volop, waarbij leden uit verschillende parochies deel uitmaken van één Pastorale Eenheid. **Jonge christenen vragen bovendien uitdrukkelijk om te mogen participeren in het beleid**.

We willen **levende gemeenschappen vormen**, plaatsen van geloof, waar iedereen op zijn eigen wijze kan groeien. Om dit te verwezenlijken is het inspirerend om Paulus’ woorden indachtig te houden: Wij zijn Gods akker. Als je met de ogen van God kijkt, krijgen verschillen tussen mensen – vooral tussen degenen die voor de gemeenschap werken – een andere betekenis. Alles komt in een ander licht te staan: het licht van God en zijn liefde die alle mensen wil bereiken, **daarin zijn we allen één**.

Met die bril willen we kijken naar mensen, onze samenleving en naar heel de schepping, ons gemeenschappelijk huis. Het zal ons ook rust, vrede en vreugde geven. Ons handelen is immers altijd 'stukwerk'. We zijn bezig met 'deelaspecten' of 'kleinigheden'. Of we nu aan structuren sleutelen, kleine stapjes vooruit zetten of aan één of enkele mensen dienstbaar zijn..., in het licht van het grote geheel is alles waardevol. God handelt, wij zijn Zijn werkterrein. De vraag is: hebben we God toegelaten Zijn werk te doen? Dat ontslaat ons beslist niet van onze verantwoordelijkheid, maar geeft wel grote vrijheid.

Paus Franciscus diept deze overtuiging uit in zijn aansporingsbrief '*Wees blij en juich*' (*Gaudete et exsultate*). 'We zijn allemaal geroepen om heiligen te worden door liefdevol te leven en een persoonlijk getuigenis te geven in alles wat we doen, op de plaats waar we zijn.' (GE14) 'De heiligheid waartoe de Heer je roept, zal groeien doorheen kleine gebaren.' (GE16) Vandaar de ondertitel van ons jaarthema: '**Groei in heiligheid**'.

De Heer richt de oproep tot heiligheid tot ieder van ons en spreekt ook jou persoonlijk aan: "Wees heilig, omdat Ik heilig ben" (Lv 11,44; cf. 1 Pe 1,16) (GE10) Naast de heiligheid is er sprake van groei. 'Groei' hoort bij de akker. Wat op de akker is gezaaid, moet groeien. **Iedereen is geroepen om te groeien.** 'Elk langs zijn eigen weg', beklemtoont Paus Franciscus.

We hebben dus iets te doen. Groeien in heiligheid. Elk langs zijn eigen weg en eigen competenties. **Ieders aandeel is onontbeerlijk.** Elke activiteit, zij het zich terugtrekken in de stilte of de ontmoeting met anderen zoeken, zij het bidden of dienstbaar zijn, kan worden verstaan als een weg naar christen zijn, volk van God. **Iedereen heeft zijn eigen talenten, gaven en charisma's**, iedereen kan meebouwen aan de levende Kerkgemeenschap. Dit betekent niet dat we geen fouten maken. Ook op Gods akker vind je weleens onkruid.

Die persoonlijke talenten en engagementen zijn onontbeerlijk voor onze gemeenschappen. Als we levende gemeenschappen willen zijn, die leven vanuit het besef dat Gods Liefde uiteindelijk de drijvende kracht is, **krijgt iedereen de kans om deel te nemen**, en wordt verantwoordelijkheid gedeeld. Hoogst zelden licht Christus in één individu op. Christus, de Levende in ons midden, is vooral zichtbaar in Zijn volk. In kleine tekens, gebaren en activiteiten van velen zien we de weldoende kracht van Christus, vanuit het nederige besef dat Hij altijd groter is.

Met dit jaarthema, met deze bril op, willen we dit werkjaar aan de slag gaan in de diensten van ons bisdom, in parochies en zorginstellingen. De dagelijkse pastoraal is het werkveld om te groeien in heiligheid. Kortom: Gods akker zijt gij. Groei in heiligheid!

Jente Vandeweijer
Bart Coenegrachts
Kris Buckinx

*Deze tekst vindt u als
PowerPointpresentatie op
www.bisdomhasselt.be/jaarthema*

BEELDMEDITATIES

Meditatie 1: groei

Ook dit jaar heeft een kunstenaar de ideeën rond het jaarthema in een beeld uitgewerkt. Jente Vandewijer is niet alleen vaardig in communicatie op de persdienst van het bisdom, zij weet zich ook uit te drukken in kleur en vorm. Met dit kunstwerk wil ze ons binnenleiden in het jaarthema 'Gods akker zijt gij. Groei in heiligheid.'

We zien een akker vol korenaren, grote en kleine, dikke en dunne.
Zouden we ons hierin kunnen herkennen?
Zijn wij Gods akker? Leven wij bij de gratie Gods?
Zijn wij geroepen om te groeien, net als het koren?
Laten wij ons uitdagen om de eigen talenten te gebruiken en te groeien?
Willen we met onze gaven en charisma's
meebouwen aan de levende Kerkgemeenschap, Gods volk onderweg?
Zo bekeken is dat wuivend korenveld een oproep aan elk van ons.

Onze paus gebruikt oude woorden voor hetzelfde:
"We zijn allemaal geroepen om heiligen te worden
door liefdevol te leven en een persoonlijk getuigenis te geven
in alles wat we doen, op de plaats waar we zijn.
De heiligheid waartoe de Heer je roept,
zal groeien doorheen kleine gebaren."

Keren we terug naar de tekening.
Opvallend is die hand rechts op het kunstwerk.
Die grote hand raakt liefdevol de korenaren aan.
Het beeld doet misschien denken aan een boer die 's avonds langs zijn akker loopt en er goedkeurend naar kijkt: de aren zijn allemaal goed gegroeid!
Wellicht heeft onze kunstenaar ons zo op het spoor willen brengen van God die ons de kans geeft te groeien vanuit Zijn kracht, vanuit Zijn liefde.
Die liefde is duidelijk zichtbaar in de wijze waarop de hand het graan streelt:
niet agressief, wel heel teder er zich voor hoedend dat geen enkele korenar knakt.
Zo wil God met ons omgaan: Hij wil ons niet forceren, Hij is blij met onze (soms kleine) groei.
We mogen ons laten overspoelen door Gods liefde en groeien in heiligheid.

Ria Ombelets

Meditatie 2: vanuit God

Elk jaar een nieuw jaarthema.

Elk jaar een nieuwe bril om diezelfde bijzondere boodschap van Jezus Christus te begrijpen.

Die bril helpt ons scherp te zien.

Het jaarthema van dit jaar is niet zo eenvoudig.

Voluit klinkt het:

‘Gods akker zijt gij.

Groei in heiligheid.’

Laten we over deze speciale zinnen eens nadenken geholpen door de affiche.

De affiche is een ontwerp van Jente Vandewijer.

Vanuit de persdienst van ons bisdom werkt zij mee aan de ontwikkeling van het jaarthema.

Aandachtig luisterde ze naar de verhalen en dromen tijdens de voorbereidingen.

Van daaruit heeft ze dit mooie kunstwerk gemaakt.

Als we het werkstuk van op een afstand bekijken zien we een akker.

Helder wit licht aan de einder zorgt voor een mystieke, geheimenissvolle sfeer.

Alles krijgt hierdoor een zachte en warme schijn.

De belangrijkste kleuren zijn zacht oranje, strogeel, aardebruin en dieppaars.

Allemaal kleuren die je ziet wanneer in volle zomer alles rijpt.

Zijn wij die akker van God?

Mogen wij net als die korenaren groeien op Gods grond?

Is het waar dat het voor God niet uitmaakt of we veel of weinig kunnen, als we maar groeien?

Gaat Gods liefde uit naar alle mensen, ongeacht vaardigheden, huidskleur, geloof of achtergrond?

Daar mogen we op vertrouwen: Bijbel en traditie laten dit weten.

Dit mag ons rust en vrede geven; we mogen gewoon ‘zijn’ op Gods akker.

Tegelijkertijd zullen we ook beseffen dat we - net als het koren - dienen te groeien.

Groei hoort bij de akker.

Wat op de akker is gezaaid, moet groeien.

Iedereen is geroepen om te groeien.

‘Elk langs zijn eigen weg’, beklemtoont Paus Franciscus in zijn aansporingsbrief ‘Wees blij en juich’.

We hebben dus iets te doen.

Groeien in heiligheid, elk met zijn eigen competenties.

Ieders aandeel is onontbeerlijk.

Elke activiteit,

zij het zich terugtrekken in de stilte of de ontmoeting met anderen zoeken,

zij het bidden of dienstbaar zijn,

kan een goede wijze zijn om christen te zijn, volk van God.

Iedereen heeft zijn eigen talenten, gaven en charisma’s.

Iedereen kan meebouwen aan de levende Kerkgemeenschap.

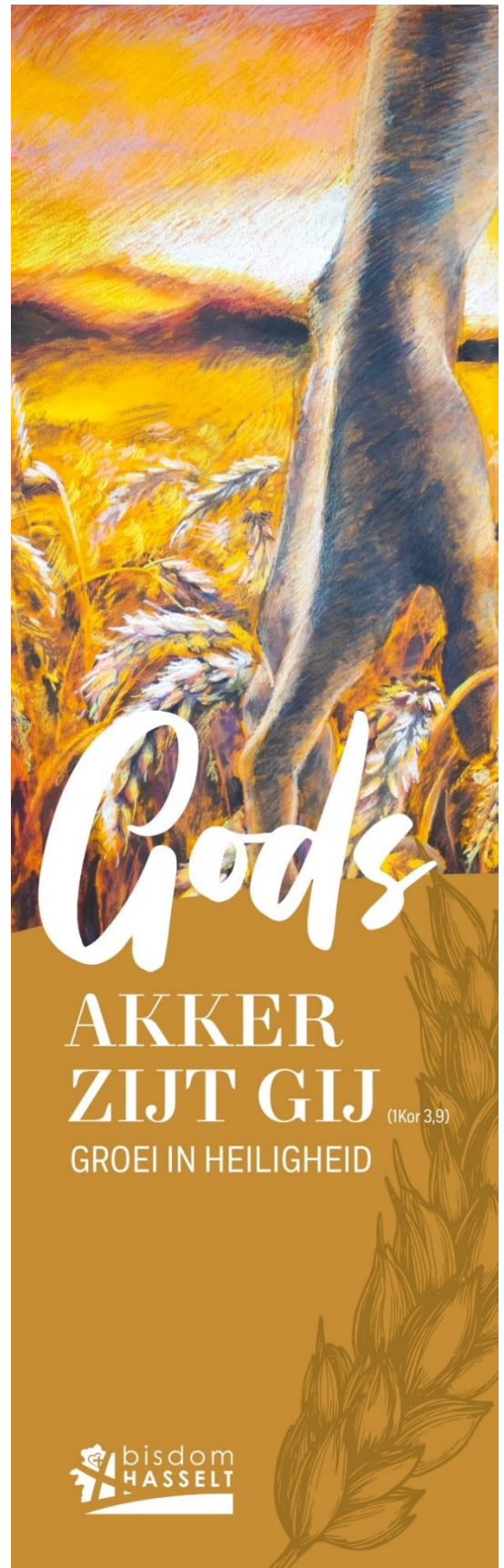
Dit betekent niet dat we geen fouten maken.

Ook op Gods akker vind je wel eens onkruid.

Geen erg, zo tekent de kunstenaar: God raakt alles liefdevol aan op de akker.
Zijn hand, helemaal vooraan op het kunstwerk, streelt alles op de akker.
De kleuren van de hand contrasteren sterk met de omgeving: ze zijn dieper grijs/blauw/donker,
helemaal anders dan de rest van de akker.
Het is een mooi beeld voor God, de totaal Andere. Die is met allen begaan: met de grote en kleine
mens, met de gezonde en zieke, met de talentvolle, met de zoeker.

Het jaarthema geeft rust en vrede: niet alles hangt van ons af. We zijn Gods akker.
Daar mogen we groeien, groeien in heiligheid.

Ria Ombelets

2. Werkvormen om het luisteren te oefenen

Luisterhouding – “Kom binnen en zet u”

Inhoud

Kadering.....	11
Speeddate.....	12
Doelstelling	12
Materiaal.....	12
Werkwijze	12
Timing	12
Aandachtspunten	12
Speeddate: een lijstje met hulpvragen....	13
Geef een cadeautje	14
Doelstelling	14
Materiaal.....	14
Werkwijze	14
Timing	14
Aandachtspunten	14
Suggestie: stenen als cadeau	15
Suggestie: kaarsje als cadeau	16
Suggestie: bloemen als cadeau	16
Suggestie: wierook als cadeau	17
Suggestie: kralen en een snoer als cadeau	18

Kadering

We willen als Kerk in Limburg (en daarbuiten) blijven inzetten op 'luisteren'. De twee vorige jaarthema's wezen ons al op het belang van luisteren. Die uitnodiging tot luisteren blijft doorklinken in ons nieuwe jaarthema. **Die luister-houding zien we als fundamentele dynamiek voor het Kerk-zijn vandaag.** Enkel in een open, ontvankelijke houding kan God werken op onze akkers en kunnen we **groeien in heiligheid**. We willen immers de vreugdes en zorgen, de angsten en het verdriet van onze medemensen blijven **beluisteren**. In het luisteren naar elkaar, naar de tekenen van de tijd en naar de Bijbel, kunnen we **horen wat God vandaag van ons wil**. Sterker nog, doorheen het luisteren en spreken kan de **Geest** op een bepaald ogenblik **oplichten**. **Diepe vreugde** zal daarvan het teken zijn. Op dat moment mogen en kunnen we die Geest benoemen en ervoor danken. Dit soort ontmoetingen verandert mensen ten diepste, er vindt **bekering** plaats. Luisteren is dus de activiteit waarbij we ons oor te luisteren leggen in (diepgaande) ontmoetingen in alle **verscheidenheid**, maar ook in alle **wederkerigheid**. In het vaste geloof dat we korter bij mekaar komen en samen het Woord ontdekken, hoop, troost en bemoediging ontvangen in wederkerigheid. Het doel is **relatieopbouw – verbindingen (religie)** en uiteindelijk een verbinding die ons mens-zijn **overstijgt** ... de relatie met God.

Uiteindelijk wordt luisteren een **houding**, een ingesteldheid, een cultuur. Vaak zal eerst **vertrouwen** opgebouwd moeten worden om daarna diepere gesprekken te kunnen voeren. Vanaf het begin moet duidelijk zijn wat je agenda is en meer nog wat je agenda niet is. Het is niet goed een verborgen agenda te hanteren. De enige agenda kan zijn: samen binnentreden in en geroepen worden tot de werkelijkheid van het **beminnen**; beminnen en het bemind worden. We zijn wel van mening dat gemeenschap vormen, dienstbaar zijn aan mensen, kerk-zijn ... niet zonder luisteren kan. Zij die zich toeleggen op het luisteren, die bereid zijn doorheen de dialoog zelf te veranderen, bewijzen de kerk vandaag een grote dienst.

Het is niet evident om gesprekken, luisterrondes, te regisseren. Laat het alstublieft **spontaan** ontstaan en groeien. Gebruik de gelegenheden die zich voordoen. Weet dat dit alles **tijd** nodig heeft. Een eerste gesprek is vaak aftastend, later kan naar meer diepgang gezocht worden. Ook groepsgesprekken zijn mogelijk. Nodig mensen uit, of laat je uitnodigen. Kijk verder dan de vertrouwde kring.

Graag presenteren we in wat volgt twee simpele modellen, "formats", die dienstbaar kunnen zijn om het gesprek zinvol te laten verlopen.

Speeddate

Doelstelling

Elke deelnemer krijgt de kans om andere deelnemers te ontmoeten in de diepte. We voorzien eenvoudige vragen die het onderling spreken en luisteren bevorderen.

Materiaal

Je kan de lijst met vragen (bijlage) kopiëren voor elke deelnemers.

Werkwijze

1. Leg kort uit wat de bedoeling is:

We ontmoeten vaak dezelfde mensen. En toch kennen we elkaar niet echt goed. We kunnen een begin van verandering maken en vandaag écht luisteren naar elkaar. Het zal een kort gesprek zijn (SPEEDdate). Later kan je er nog op terug komen. Nu stelt eerst één iemand enkele vragen. Suggesties vind je op het blad dat je zo dadelijk krijgt. Kies daaruit twee tot drie vragen. Gebruik ook de hulpvragen in de tekstballonnetjes. Na 7 minuten keren we de rollen om en stelt de ander de vragen, als dat al niet vanzelf ging. Sommige vragen zijn nogal persoonlijk. Je hoeft niet meer te vertellen dan je kwijt wil – iedereen hoeft niet alles over u te weten!

2. Geef iedere deelnemer een blad met de vragen en overloop kort de vragen.
3. Vraag hen per twee samen te zitten (liefst iemand die ze nog niet zo goed kennen).
4. Gun elk duo 2 x 7minuten om met elkaar in gesprek te gaan.
(eerst stelt de ene de vragen, daarna de ander).
5. Indien de tijd en het doel van de bijeenkomst het toelaat, herhaal vanaf puntje 3.

Timing

15 Minuten (eventueel herhaald).

Aandachtspunten

Ga na of iedereen begrijpt wat het doel is.

Kijk uit of alle mensen per twee staan, vorm zo nodig een trio of doe zelf wel/niet mee.

Als deze werkvorm goed bevalt, kan hij zo vaak herhaald worden dat elke deelnemer alle anderen heeft gesproken – eventueel verspreid over verschillende bijeenkomsten. Moedig in dat geval de deelnemers aan te noteren (op de vragenlijst) wie ze al gesproken hebben.

Speeddate: een lijstje met hulpvragen...

Kies er 2 uit om het gesprek te starten

1. Wat is uw droom van geluk?
2. Wat vindt u het meest interessant in uw geloof?
3. Voor welke mensen uit het heden en verleden koestert u de grootste bewondering?
4. Op welke karaktertrek van uzelf bent u fier?
5. Wat is voor u het echt geluk hier op aarde?
6. Hoe belangrijk is geloof voor u?
7. Wie zijn voor u de helden van vandaag?

Speeddate: een lijstje met hulpvragen...

Kies er 2 uit om het gesprek te starten

1. Wat is uw droom van geluk?
2. Wat vindt u het meest interessant in uw geloof?
3. Voor welke mensen uit het heden en verleden koestert u de grootste bewondering?
4. Op welke karaktertrek van uzelf bent u fier?
5. Wat is voor u het echt geluk hier op aarde?
6. Hoe belangrijk is geloof voor u?
7. Wie zijn voor u de helden van vandaag?

Geef een cadeautje

Doelstelling

Spreeken in de diepte kan verademend zijn, bovendien kan men door de diepe gesprekken iets goddelijks op het spoor komen. Wanneer deze 'luisterrondes' plaats vinden, is dat vaak tussen bekenden. Toch kan het veel deugd doen om naar een groep te gaan waar men minder vertrouwd is.

Een zorgvuldig gekozen cadeau is een ideale ijsbreker. Het onderlinge gesprek naar aanleiding van het cadeau (spreken en luisteren) staat hierbij centraal. Het is aangewezen om vooraf de aanpak door te nemen.

Materiaal

Een cadeautje dat tegelijkertijd een aanknopingspunt is voor een gesprek. We doen enkele suggesties: steen, kaarsje, bloemen, wierook en kralen.

Werkwijze

1. Maak een afspraak. Maak hierbij duidelijk dat jullie graag een babbel willen hebben zonder dat dit hoeft te leiden tot het opnemen van (extra) taken.
2. Kies een cadeautje. Suggesties (zie verder) kunnen helpen. Je kan natuurlijk ook iets heel anders dan de suggesties geven. Volg jullie hart. Maak iets moois van het geschenkje door het origineel te verpakken, er eventueel een tekstje bij te hangen,
3. Bespreek met elkaar waarom jullie voor dit cadeau kiezen. Bij elke suggestie voor een cadeau geven we mogelijke redenen voor het cadeau, hints om het gesprek op gang te brengen en houden, enkele hulpvragen en ideeën om het geschenk in te pakken. Opdat het niet als een verhoor zou lijken, moedigen we jou ook aan om zelf te vertellen hoe je het één of ander ervaart.
4. Wees op het afgesproken uur bij de ander.
5. Geef hen de tijd om het cadeau uit te pakken.
6. Vertel waarom jullie dit cadeau geven. Je hoeft niet alles ineens te vertellen. Telkens één element aanhalen, kan een extra motivatie zijn om het gesprek verder te zetten. Hulpvragen vind je in bijlage.
7. Indien de afgesproken tijd voorbij is, breng dit dan ter sprake. Ga na of jullie het gesprek stoppen, direct verder zetten of op een ander moment – direct af te spreken – verder zetten.
8. Dank hen op het einde van het gesprek voor hun tijd en hun delen.

Timing

30 – 90 minuten (liever een goede ontmoeting van 30 minuten, dan een te lange ontmoeting).

Aandachtspunten

Wees een aandachtig luisteraar!

Suggestie: stenen als cadeau

Jouw cadeau is een mand met vele soorten stenen want:

- je kan op de andere bouwen
- we hebben grote en kleine stenen nodig
- welk steentje in hun schoen doet pijn

Hints om het gesprek op gang te brengen...

- Stenen zijn interessant als je wil bouwen... elke steen telt mee, speelt een rol in het geheel.
- Als je stenen moet meedragen, zijn grote stenen een enorme last.
- Kleine steentjes zijn misschien licht om mee te dragen, maar kunnen ons ook flink hinderen in onze schoen.
- Verhaal van stenen in een bokaal. (<https://www.youtube.com/watch?v=pRL6hvEfr8A>))

Hulpvragen bij het gesprek

- Waar doen stenen jou aan denken?
- Wat betekenen stenen in jouw leven?
- Heb je herinneringen met stenen?
- Als je een steen mag kiezen, welke zou je dan nemen? Waarom?
- We waarderen jouw inzet. We kunnen op jou bouwen. Telkens sta je klaar met ...
- Waar haal jij de kracht om zo een goede steun te zijn?
- Grote stenen zijn soms lastig om dragen. Het afmaken van mijn opleiding was er zo één. Ik ben wel blij dat ik het gedaan heb. Heb jij ook zulke grote zware stenen te dragen?

Visueel

- Mooi doosje met verschillende stenen: een kei, een kiezel, een scherpe steen, een witte, een kleurige, een brik, ...

Suggestie: kaarsje als cadeau

Jouw cadeau is een kaars want:

- jullie ervaren hen als licht/warmte/gezelligheid/heilig/...
- soms brandt de kaars, soms ook niet
- gezellige sfeer bevordert het goede samen zijn

Hints om het gesprek op gang te brengen...

- Een klein kaarsvlammetje maakt de duisternis stuk. Het is niet langer donker...
- Vlammetjes, vuur kan je delen zonder er zelf minder van te hebben....
- De kaars geeft zichzelf als ze brandt...
- De kaarsvlam geeft warmte en gezelligheid...
- Sommige kaarsen branden mooi op, anderen zakken helemaal uit...

Hulpvragen bij het gesprek

- Steek jij wel eens een kaars aan? Wanneer?
- Wat roept een brandende/niet brandende kaars bij jou op?
- Je kan van elke ontmoeting iets gezelligs maken.
- Waar haal jij de energie vandaan om zo een goede steun te zijn?
- Wat me ook boeit in een kaarsje is dat dat licht richting geeft. Voor mij is dat ... Hoe vind jij richting in jouw leven?

Visueel

- Korfje met een lange kaars, een dikke kaars, een theelichtje, een noveenkaars,...

Suggestie: bloemen als cadeau

Jouw cadeau is een ruiker bloemen want:

- een ruiker met diverse bloemen: ieder is zo verschillend en toch zo mooi.
- er is iets te vieren.
- net als bloemen fleuren zij het leven op.
- eventueel van bepaalde bloemen (je vindt veel bloemensymboliek via google)

Hints om een gesprek op gang te brengen...

- Verhaal sneeuwkllokje
- Verhaal gebroken kruik
- Sommige bloemen zijn mooi in hun eentje. Anderen komen veel beter tot hun recht als ze samen zijn.

Hulpvragen bij het gesprek

- Waar denk jij aan als je een boeket bloemen ziet?
- Welke bloemen zie jij het liefst?
- Bloemen in huis. Een meerwaarde of niet?
- Heb je wel eens stilgestaan bij symboliek rond bloemen?
- Je fleurt mensen op. Telkens weer horen we zeggen....
- Waar haal jij de kracht om zo blij te zijn?
- Ik geniet van een boeket met allemaal verschillende bloemen. Even zo geniet ik van een groep met veel verschillende soorten mensen ... Hoe is dat voor jou?

Visueel

- Een boeket bloemen.

Suggestie: wierook als cadeau

Jouw cadeau is wierook want:

- het is geurig
- het is rijkelijk
- het brengt sfeer

Hints om een gesprek op gang te brengen...

- Wierook bestaat in veel geurtjes... De geurtjes kunnen iets oproepen.
- Wierook zorgt voor rook die krinkelend omhoog trekt in grillige vormen. Stil worden bij een wierookschaal kan onze gedachten afleiden, meenemen naar verre herinneringen, in gelukzalige mijmeringen, ...
- Wierook zorgt voor een bepaalde sfeer.

Hulpvragen bij het gesprek

- Waar doet wierook jou aan denken?
- Hou je van wierook?
- De geur van wierook in een ruimte roept dat iets op bij jou?
- Jij brengt pit in de zaak. Denk maar eens aan ... Hoe vind je dat zelf?
- Waar zou je nog willen dat er meer geur, goede sfeer is?
- Waar haal jij de kracht om zo het goede en mooie te gaan?

Visueel

- Wierookstokje
- Tube wierookkorrels

suggestie: kralen en een snoer als cadeau

Jouw cadeau is een doosje kralen want:

- het leven hangt aaneen als kralen van een snoer
- wij zijn verbonden als de kralen van een snoer
- de diversiteit maakt het snoer/het leven juist mooi
- indien met 7 kleuren: er is een verbond zoals de regenboog

Hints om gesprek op gang te brengen...

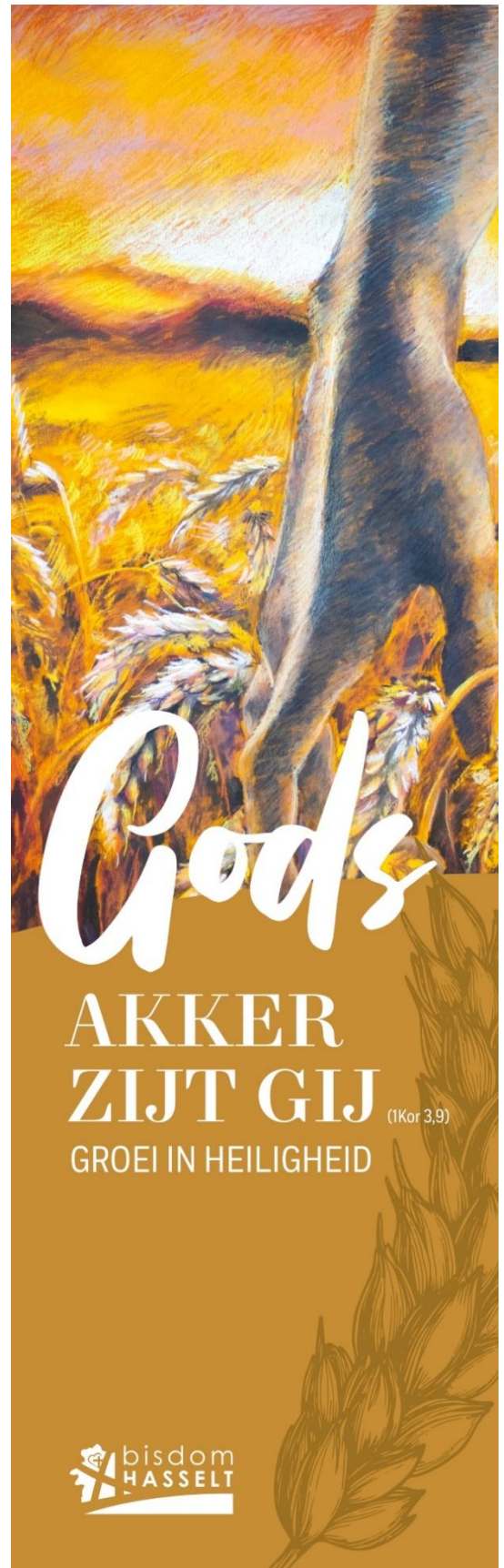
- Een kraal is een beweeglijk ding. Het rolt weg, valt, springt in alle richtingen... Dagen later vind je er nog onder het rek, achter de zetel, ...
- Kralen in een snoer maken een mooi geheel, dat veel stabiel is dan de beweeglijke losse kralen.
- Je kan kralen combineren in een kleur of tint. Je kan veelkleurige combinaties maken.

Hulpvragen bij het gesprek

- Al ooit een doos kralen laten vallen?
- Waar doen kralen jou aan denken?
- Heb je ooit met kralen gespeeld/gewerkt?
- Wat maakte je ermee?
- Welk soort kralen vind jij het mooist?
- Wat betekenen ze vandaag voor jou?
- Jij verbindt mensen met elkaar. Kijk maar eens naar ...
- Hoe merk je dat mensen iets 'willen' met elkaar?
- waar haal jij de kracht om telkens mensen te verwijzen naar andere mensen?

Visueel

- Doos met verschillende kralen. Houten, plastic, glazen, ronde, vierkanten, parel, platte, onregelmatige,... (koordje, slotje,...)

3. Werkvormen om te spreken over gemeenschap worden

We bouwen samen op want “Iedereen is geroepen om te groeien”

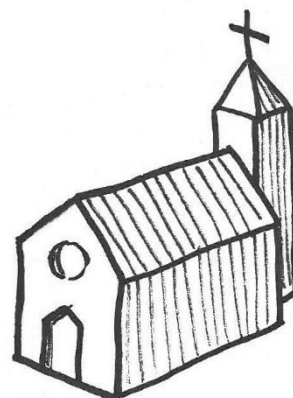
Inhoud

Kadering.....	21
Doelstelling.....	21
Materiaal	21
Werkwijze	22
STAP 1: inleiding	22
STAP 2: bespreking van de 5 kernpunten van ons christelijk geloof.....	22
STAP 3: flaggesprek over de 5 kernpunten van ons christelijk geloof	23
STAP 4: plenum vanuit de flappen	23
STAP 5: hoe denken wij dat anderen onze geloofsgemeenschappen zien?	24
STAP 6: hoe zien anderen onze geloofsgemeenschappen?	24
Timing.....	24
Aandachtspunten	25

Kadering

We zijn in de eerste plaats **gemeenschap**, zo schrijft paus Franciscus in zijn aansporingsbrief *'Wees blij en juich'*. We worden maar 'iemand' in relatie met anderen. Toch verzamelen we niet onszelf. Het is **God** die verzamelt.

Het is belangrijker dan ooit dat iedereen kan **meebouwen** aan de levende Kerkgemeenschap. Als we levende gemeenschappen willen zijn, die leven vanuit het besef dat Gods Liefde uiteindelijk de drijvende kracht is, krijgt iedereen de kans om te **participeren**, en wordt verantwoordelijkheid gedeeld. We willen gaan voor plaatsen van geloof waarin iedereen zijn eigen plaats heeft. Om tot dergelijke levende geloofsplekken te komen kan iedereen ingezet worden op zijn eigen **talenten**, gaven en charisma's.

Op veel plaatsen in Limburg zijn we zoekend naar nieuwe, levende geloofsgemeenschappen. Veelal voelen jongeren zich niet langer aangetrokken tot de klassieke liturgie. Niettemin wijst onderzoek uit dat het merendeel van de jongeren nog steeds op zoek is naar zingeving en levensbeschouwing. Gemeenschap, eucharistie en diaconie zijn mogelijke wegen die mensen in contact kunnen brengen met het geloof, uiteraard zijn deze wegen met elkaar verweven. Het is tijd dat we samen stil staan bij de vraag wat we eigenlijk op onze akkers moeten doen? Hierbij dienen we te beseffen dat ons handelen altijd maar een '**stukwerk**' is. We zijn bezig met 'deelaspecten'. God handelt, wij zijn Zijn werkterrein. We moeten God uiteraard ook **toelaten** Zijn werk te doen. Dat ontslaat ons beslist niet van onze verantwoordelijkheid, maar geeft wel grote vrijheid.

Doelstelling

De 5 kernpunten van ons geloof benoemen en zien gebeuren in de eigen geloofsgemeenschap (stap 1 tot stap 4)

Bereid zijn om verder te werken aan die kernpunten (stap 5 en 6)

Materiaal

Voor stap 3: 5 flappen. Telkens met een tekst nl.

1. Gemeenschap
2. Het individu als persoon
3. Persoonlijke leven en de gelovige gemeenschap
4. Diaconie
5. Eucharistie

Voor stap 3: een strookje per deelnemer met volgende vragen:

1. Beantwoordt onze gemeenschap aan dit kernpunt?
2. Waar zien we dit terug komen?
3. Op welke manier zijn we hiermee bezig?

Voor stap 5: 4 flappen met telkens een vraag, nl.

1. Hoe worden we gevonden?
2. Zijn we aantrekkelijk?
3. Zijn we onthaland?
4. Zijn we authentiek?

Voor stap 6: 4 flappen met telkens een vraag, nl.

1. Hoe worden we gevonden?
2. Zijn we aantrekkelijk?
3. Zijn we onthaland?
4. Zijn we authentiek?

Werkwijze

STAP 1: inleiding

- Lees samen de kadering
- Ga na of iedereen dat begrepen heeft

STAP 2: bespreking van de 5 kernpunten van ons christelijk geloof.

gebruik de informatie hieronder

Het is essentieel dat we teruggrijpen naar de **kernpunten** van ons christelijk geloof en daarmee tegemoet komen aan de noden van jongeren, jonge gezinnen, zoekende gelovigen de dag van vandaag.

1. Het aspect van de **gemeenschap** (communio) staat centraal. Gelovigen komen samen om te vieren met elkaar én met God. Onderzoek wijst uit dat jongeren nood hebben aan inspirerende getuigen, wat helpt om levenskeuzes te maken. Het geloof kan maar groeien samen met mensen dichtbij en rondom. Een plaats waar men tot rust en tevens thuis kan komen.
2. Aandacht voor **het individu als persoon**. Elke gelovige hunkert naar een warm onthaal dat vreugde en enthousiasme uitstraalt. Er is een grote nood aan een luisterend oor, ontmoeting in de diepte. Het aanspreken, bevragen en vooral koesteren is van groot belang. Daarnaast beschikt iedereen over talenten en charisma's, die ingezet kunnen worden. Zowel tijdens de liturgie als in de geloofsgemeenschap kunnen gelovigen actief participeren. Dat zorgt immers voor binding en waardering. Door de beleving groeit de motivatie en inzet.

3. Het **persoonlijke leven op de gelovige gemeenschap** leggen. De gemeenschap kan het persoonlijke leven helpen verbinden met het geloof. Vanuit de gastvrijheid, warmte, luisterbereidheid en mogelijkheid tot participatie kan de gemeenschap een belangrijke rol spelen in het verder groeien van de persoon.
4. De weg van de **diaconie** kan een weg zijn om het persoonlijke leven te verbinden met het geloof. Diaconie is een mogelijke toegangsweg binnen het geloof zodat de persoon groeit in zijn band met anderen én met God. In navolging van Jezus' voorbeeld zet een levendige geloofsgemeenschap zich in voor armen, mensen in nood. Dit kan door middel van kleinigheden. Een klein gebaar naar andersgelovigen (felicities bij de ramadan), een project rond armoede steunen, ... In het licht van het grote geheel is alles waardevol.
5. De **eucharistie** is de onderliggende basis waar alles samen komt. Eucharistie zelf kan levengevend en begeistertend zijn. Het actief laten participeren is zoals eerder vermeld essentieel (liederen op voorhand inzingen, Onze Vader rechtstaand bidden terwijl we elkaar de hand reiken, aanbrenge van de gaven, interactie tijdens de homilie, ...). Bovendien voelen jonge gezinnen zich welkom wanneer er aangevoeld wordt dat de viering ook intergenerationeel is. Dit kan door middel van een kindernevendienst, het integreren van de inbreng van kinderen tijdens viering, ... De liedkeuze is van groot belang. Sfeervolle, vrolijke liederen kunnen wat teweeg brengen!

STAP 3: flapgesprek over de 5 kernpunten van ons christelijk geloof

We benoemden 5 kernpunten die essentieel zijn om te groeien naar een levende geloofsgemeenschap waar mensen kunnen groeien en verbinding kunnen maken met het geloof. We willen nu kijken of jullie parochie, pastorale eenheid, federatie of dekenaat beantwoordt aan deze kernpunten. We stellen voor om 5 flappen neer te leggen met de 5 kernpunten opgesomd. Alle aanwezigen kunnen hun antwoord op de vragen (zie hieronder en op het strookje per deelnemer) noteren bij elke flap.

1. Beantwoordt onze gemeenschap aan dit kernpunt?
2. Waar zien we dit terug komen?
3. Op welke manier zijn we hiermee bezig?

STAP 4: plenum vanuit de flappen.

De aanwezigen lezen om beurten voor wat op de flappen staat.

Ze bespreken samen wat hun treft.

STAP 5: hoe denken wij dat anderen onze geloofsgemeenschappen zien?

We dagen u uit om in een volgende stap 4 vragen te bespreken die onze rol bevragen.

Besprek ze met jouw team (parochieteam, team pastorale eenheid, federatieteam, dekenteam, ...).

1. Hoe worden we gevonden?
2. Zijn we aantrekkelijk?
3. Zijn we onthaland?
4. Zijn we authentiek?

Je kan concreet 4 flappen neerleggen met deze 4 vragen. Alle aanwezigen kunnen hun mening hierop noteren. Nadien kan de input in plenum besproken worden.

Vanzelfsprekend zijn het geen zuiver ja – nee vragen en willen we aanmoedigen om concreet te benoemen en analyseren wat er al goed gedaan wordt, maar tegelijkertijd bevragen hoe we nog beter gevonden worden en nog meer aantrekkelijk, onthaland en authentiek kunnen zijn.

Hieruit komen ongetwijfeld fantastische, bruisende ideeën naar boven die ook concreet geïntegreerd kunnen worden om te groeien naar een levende geloofsgemeenschap.

STAP 6: hoe zien anderen onze geloofsgemeenschappen?

We dagen u uit om in een volgende stap de 4 vragen te bespreken met jongeren of volwassenen die geen actieve rol opnemen binnen de geloofsgemeenschap.

1. Hoe worden we gevonden?
2. Zijn we aantrekkelijk?
3. Zijn we onthaland?
4. Zijn we authentiek?

Je kan concreet 4 flappen neerleggen met deze 4 vragen. Alle aanwezigen kunnen hun mening hierop noteren. Nadien kan de input in plenum besproken worden.

Vanzelfsprekend zijn het geen zuiver ja – nee vragen en willen we aanmoedigen om concreet te benoemen en analyseren wat er al goed gedaan wordt, maar tegelijkertijd bevragen hoe we nog beter gevonden worden en nog meer aantrekkelijk, onthaland en authentiek kunnen zijn.

Hieruit komen ongetwijfeld fantastische, bruisende ideeën naar boven die ook concreet geïntegreerd kunnen worden om te groeien naar een levende geloofsgemeenschap.

Timing

Stap 1-4: 60'

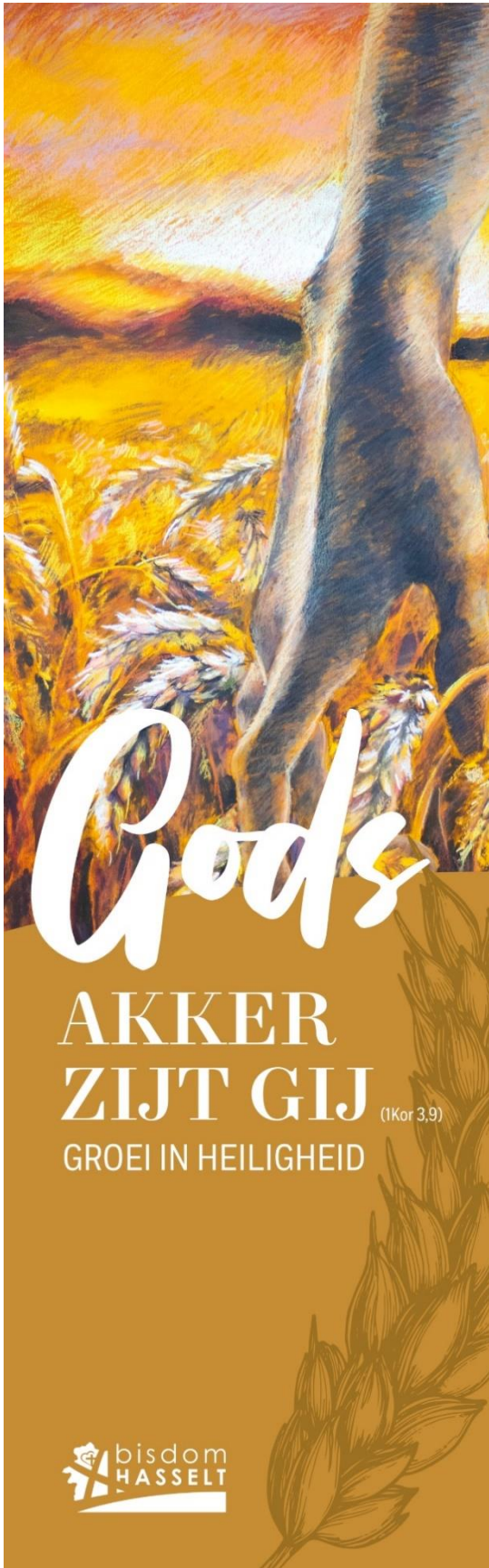
Stap 5: 30' (tot 60')

Stap 6: 30' (tot 60')

Aandachtspunten

- Deze uitgebreide werkvorm
 - is zeer geschikt voor een denkdag
 - kan gerust in delen verspreid over verschillende bijeenkomsten
- Geef voldoende aandacht aan de suggesties van de groep uit stap 5 en stap 6
- Daag mensen uit om vrijuit te spreken.
Gebruik de hulpvragen uit de gespreksballonnen

4. Groei in heiligheid. Praten met citaten

Inhoud

Kadering en doelstelling	28
1. Als animatiemateriaal	28
Materiaal.....	28
Werkwijze	28
a. Werkwijze 1: Mijn uitdaging	28
b. Werkwijze 2: Mijn volgorde	28
c. Werkwijze 3: Als duo	29
d. Werkwijze 4: met tafelgenoten	29
Timing	29
Aandachtspunten.....	29
2. Als grote kaart.....	30
a. Om te versturen	30
b. Om op tafel te zetten.....	30
c. Als deel in een meditatief hoekje.....	30
3. Digitaal	30
Enkele citaten	31

Kadering en doelstelling

De citaten zijn een keuze uit de pauselijke aansporingsbrief 'Wees blij en juich' en willen ons helpen te groeien in de opdracht tot heiligheid. Door hiermee aan de slag te gaan geef je jezelf en anderen de kans om deeltjes van de pauselijke brief te lezen en erover te mediteren en inzichten te delen met anderen. Dit is een manier van groeien in geloof.

1. Als animatiemateriaal

Materiaal

Citatenkaarten: Op de volgende bladzijden vind je een hele reeks citaten op A7-formaat. Print de citaten op karton. Je kan ook bundeltjes citaten lenen in de bibliotheek van het seminarie of bij de dienst Parochieopbouw.

Werkwijze

a. Werkwijze 1: mijn uitdaging

Elke deelnemer probeert door het verzamelen van de 'juiste' citaten zijn uitdaging uit 'Wees blij en juich' te verzamelen.

Bij de start krijgt iedereen drie kaarten. De overschot ligt in het midden.

Om beurten neemt elke deelnemer een kaart en bedenkt of die past bij zijn uitdagingen.

Zo ja, dan legt hij die voor zich neer met de tekst naar boven en legt één van zijn handkaarten op de stapel naast de stokstapel.

Zo nee, dan legt hij de kaart op de stapel naast de stokstapel.

De volgende deelnemer kan een kaart van de stokstapel of van de stapel ernaast nemen.

Nadat alle citatenkaarten passeerden, vertelt elkeen wat hij voor zich heeft liggen en waarom.

nb1: Maak groepjes van 4 tot 6 personen. Dat is groot genoeg.

nb2: Als variatie kan je alle kaarten verdelen (gebruik 1 of meerdere kaartstapels). Op signaal geeft elke deelnemer de minst passende kaart door aan de linkerbuur. Na enkele doorgeefmomenten vertelt elke deelnemer over het 'meest passende' citaat. Eventueel sluit je af met een passend lied 🎵 zoals 'Geest van God', ZJ 447.

b. Werkwijze 2: mijn volgorde

Elke deelnemer krijgt een aantal citatenkaarten (minimum 4).

Elke deelnemer ordent de kaarten in volgorde van belang volgens hem

Elke deelnemer vertelt

- welke kaarten hij kreeg
- hoe hij die ordende
- waarom hij dat zo deed

c. Werkwijze 3: als duo

Elke deelnemer krijgt een aantal citatenkaarten (minimum 6).

Elke deelnemer zoekt uit welke twee citaten bij elkaar passen

Elke deelnemer vertelt

- welke twee kaarten hij samenbracht tot een duo
- waarom hij dat zo deed

d. Werkwijze 4: met tafelgenoten

Bij een feestmaal ligt aan elk bord een citatenkaartje. De aanwezigen zullen er (hopelijk) spontaan over spreken met elkaar.

Timing

20'-40' afhankelijk van de grootte van de groep

Aandachtspunten

Vertrouwen binnen de groep:

Mensen die elkaar niet zo goed kennen, spreken gemakkelijker over de gekozen citaten in groepjes van 2 of 3 dan in de grote groep.

Grootte van de groep:

Het delen van de gekozen citaten mag niet te lang duren.. bij een grote groep (>20) doe je dan best in kleine groepjes.

Vertrouwdheid met teksten:

Deze werkvormen zijn goed bruikbaar met mensen die 'gewoon zijn te lezen'.

2. Als grote kaart

Je kan de citaten op kaarten zetten. Vraag iemand ze kalligrafisch mooi op te schrijven.

a. Om te versturen

Jullie maken een set van 5 mooie citaten en verkopen ze voor een goed doel (een vorm van heiligheid).

De kaarten zijn te gebruiken als postkaart om goede wensen te verzenden.

b. Om op tafel te zetten

Telkens wordt een andere kaart in de kaartenhouder op tafel gezet.

Het gesprek aan het begin van de avond en het verloop van de avond zal hierdoor gekleurd worden.

c. Als deel in een meditatiehoekje

Bij de telefoon, bij een boeketje, bij enkele foto's staat deze kaart als stille herinnering om 'Wees blij en juich' tot een levensmotto te maken.

3. Digitaal

Maandelijks verschijnt een ander citaat op de website van www.bisdomhasselt.be in telkens dezelfde herkenbare lay-out.

Je kan deze citaten plukken van de website en op jouw website plaatsen.

Je kan deze citaten plukken van de website en op jullie bladzijden van *Kerk&Leven* plaatsen.

Je kan deze citaten plukken van de website en in je digitale handtekening plaatsen.

Enkele citaten

Jouw vereenzelviging met Christus en met zijn wensen, betekent ook dat je je engageert om met Hem mee te bouwen aan dat rijk van liefde, gerechtigheid en vrede voor iedereen. (G.E. 25)

Franciscus

1

Heiligheid zit in de gewone dagelijkse dingen en hoe we daar mee omgaan naar het voorbeeld van Jezus. (G.E. 34)

Franciscus

2

Kijk naar Jezus. Zijn diep medelijden isoleerde Hem niet. Het was geen verlamdend, angstvallig of beschaamd meeleven, zoals het dikwijls bij ons het geval is. Zijn medeleven zette hem aan om met vurigheid naar buiten te treden. (G.E. 131)

Franciscus

3

Laten we niet vergeten dat Jezus zijn leerlingen vroeg aandacht te schenken aan de details.

Het kleine detail dat tijdens een feest de wijn opraakte. Het kleine detail van een ontbrekend schaap. Het kleine detail van de weduwe die haar twee muntjes offerde.... (G.E. 144)

Franciscus

4

Een gemeenschap die de kleine details van liefde koestert, waar de leden voor elkaar zorgen, is een plaats waar de verzezen Heer aanwezig is. (G.E. 145)

Franciscus

5

Iedere dag de weg van het Evangelie aanvaarden, ook al brengt dit ons in de problemen, dat is heiligheid! (G.E. 94)

Franciscus

6

Ik kijk graag naar de heiligheid die aanwezig is in het geduld van Gods volk: bij ouders die hun kinderen met zoveel liefde opvoeden, bij mannen en vrouwen die hard werken voor het levensonderhoud van hun gezin, bij zieken en oudere religieuzen die blijven glimlachen. In hun dagelijkse volharding zie ik de heiligheid van de strijdende Kerk. Heel vaak is die heiligheid te vinden "naast onze deur", bij onze naaste burens, die in ons midden wonen en daar Gods aanwezigheid weerspiegelen. (G.E. 7)

Franciscus

7

Uiteindelijk is het Christus die bemint in ons, want 'heiligheid' is niets anders dan liefde die in iemands leven tot volle wasdom is gekomen. (G.E. 21)

Franciscus

8

Maria leert ons de weg van heiligheid en zij vergezelt ons... Ons gesprek met haar troost, bevrijdt en heiligt ons. (G.E. 176)

Franciscus

9

Het getuigenis van vele priesters, religieuzen en leken herinnert ons eraan dat de Kerk niet zozeer bureaucraten en ambtenaren nodig heeft, maar hartstochtelijke missionarissen. (G.E. 138)

Franciscus

10

Heiligen ... storen ons omdat hun leven een oproep is om de rustige bedwelmende middelmatigheid te verlaten. (G.E. 138)

Franciscus

11

Wij zijn allemaal geroepen om heiligen te worden door liefdevol te leven en een persoonlijk getuigenis te geven in alles wat we doen, op de plaats waar we zijn. (G.E. 14)

Franciscus

12

“Ook jij dient de totaliteit van je leven als een zending te zien.... Vraag altijd aan de Geest wat Jezus van jou verwacht op elk moment van je leven en bij elke keuze die je moet maken”. (G.E. 23)

Franciscus

13

Het is niet gezond van stilte te houden en daarbij de ontmoeting met de anderen te ontvluchten, rust en vrede te verlangen en daarbij activiteit te vermijden, het gebed te zoeken en daarbij dienstbaarheid te minachten. (G.E. 26)

Franciscus

14

“Laten wij toe dat Hij ons met zijn woorden in de war brengt, ons uitdaagt, ons aanspoort tot een echte ommekeer in ons leven.....” (G.E. 66)

Franciscus

15

Rijkdom geeft je geen zekerheid. Meer nog, als het mensenhart zich zo rijk en zelfvoldaan voelt, is er geen plaats meer om het Woord van God te bewaren, onze medemensen te binnemen en te genieten van de belangrijkste zaken van het leven. (G.E. 68)

Franciscus

16

Wij zouden kunnen denken dat we God alleen eren door de eredienst en het gebed, of alleen door het naleven van bepaalde ethische normen. Het is waar dat de prioriteit uitgaat naar onze relatie met God, maar we mogen niet vergeten dat het uiteindelijke criterium waarmee ons leven zal beoordeeld worden, is wat we voor de anderen gedaan hebben. (G.E. 104)

Franciscus

17

“Wees blij en juich” zegt Jezus... Hij wil dat wij heiligen zijn en geen genoeg nemen met een kleurloos en middelmatig bestaan. (G.E. 1)

Franciscus

18

We vinden de zin van het leven door lijdende mensen bij te staan, de angsten van de anderen te begrijpen en hen te ondersteunen. Met anderen kunnen wenen, dat is heiligheid! (G.E. 76)

Franciscus

19

“Heiligheid is niets anders dan liefde die in iemands leven tot volle wasdom is gekomen”. (G.E. 21)

Franciscus

20

Laat de Geest toe om in jou het persoonlijke mysterie dat Jezus Christus weerspiegelt in onze wereld, vorm te geven. (G.E. 23)

Franciscus

21

We worden soms ertoe verleid een engagement in de wereld naar de achtergrond te schuiven alsof ze 'verstrooiingen' zijn op de weg naar heiligheid en innerlijke vrede. (G.E. 27)

Franciscus

22

Wees niet bang ...om je door God te laten beminnen en bevrijden.
Wees niet bang om je te laten leiden door de Heilige Geest. (G.E. 34)

Franciscus

23

Paus Franciscus benadrukt dat we het wezenlijke moeten zoeken: "Centraal staat de liefde. De heilige Paulus bevestigt wat er echt toe doet: 'geloof dat werkzaam door liefde' is (Gal. 5, 6). Wij zijn geroepen om met veel zorg de liefde te koesteren". (G.E. 60)

Franciscus

24

Men brengt geen vrede door conflicten te ontkennen of te versluieren, maar "door het conflict uit te houden, het op te lossen en het om te vormen tot een schakel in een nieuw proces".

Vrede zaaien om ons heen, dat is heiligheid !
(G.E. 89)

Franciscus

25

Het gebed is waardevol als het ons dagelijks liefdesengagement voedt.
(G.E. 104)

Franciscus

26

Heiligheid is...stoutmoedig, een stimulans om te evangeliseren en zo een stempel te drukken op deze wereld. (G.E. 129)

Franciscus

27

Ik geloof niet in heiligheid zonder gebed. Ook al hoeft dit gebed niet lang te duren of intense gevoelens met zich mee te brengen. (G.E. 147)

Franciscus

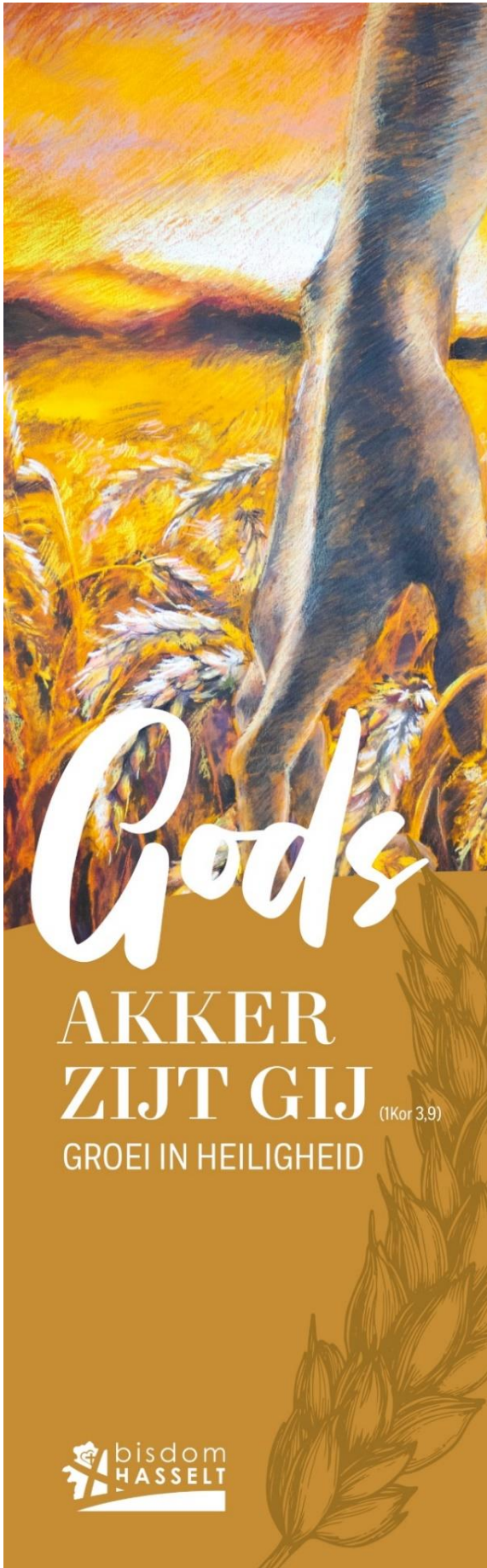
28

Het gaat om meer dan mijn tijdelijk welzijn, mijn voldoening iets nuttigs te doen of mijn verlangen naar gemoedsrust. Wat telt, is de zin van mijn leven voor de Vader die me kent en bemint.... De Vader openbaart zichzelf graag aan eenvoudigen. (G.E. 170)

Franciscus

29

5. Suggesties voor bezinning en liturgie

Inhoud

Suggesties voor bezinning	36
Heilig	36
Ik behoor God toe	36
Van God uit	37
Legende: Gods kracht... het kruis	37
Gods akker zijt gij	38
Magnificat	38
Heilig worden	39
Groei.....	39
Groei in heiligheid.....	40
Suggesties voor een openingswoord	40
Vanuit ♪ Nada te turbe	40
Vanuit affiche van jaarthema	41
Vanuit geraakt worden door God	41
Suggesties voor een gebed om ontferming	42
Vanuit “‘Ik mag bij U zijn’	42
Vanuit ‘mijn talenten...’	42
Vanuit ‘heilig worden’	43
Suggesties voor Voorbede.....	44
Vanuit ‘aangeraakt zijn door God’	44
Vanuit ‘heiligheid zien’	44
Vanuit ‘Godverbonden leven’	45
Vanuit citaten uit ‘Wees blij en juich’	45
Suggesties voor slotwoord	46
God met ons.....	46

Deze liturgische suggesties zijn een extra naast de gebedskaart (te verkrijgen in het PIC).

Je kan ze gebruiken bij een bezinningsmoment of om in één (of elke) viering een accent van het jaarthema te leggen.

Je vindt achtereenvolgens:

- suggesties voor bezinning
- suggesties voor een openingswoord
- suggesties voor een gebed om ontferming
- suggesties voor voorbede
- suggesties voor een slotwoord

Suggesties voor bezinning

Heilig

Adem in mij, Heilige Geest

opdat ik denk wat heilig is.

Stuw mij, Heilige Geest,

opdat ik doe wat heilig is.

Verlok me Heilige Geest

opdat ik hou van wat heilig is.

Sterk mij, Heilige Geest

opdat ik bescherm wat heilig is.

Bescherm mij, Heilige Geest

opdat ik het heilige nooit verlies. (Augustinus)

Ik behoor God toe

Ik behoor niet aan mensen.

Ik behoor alleen God toe.

God alleen heeft alles in handen.

Hij stuurde mensen op mijn wegen

en gaf hun zijn liefde

om mij lief te hebben.

Hij gaf hun zijn zorg

om voor mij te zorgen.

Ik moest de weg naar de mensen gaan

om zijn liefde door te geven

en om in zijn naam zorg te dragen

voor allen, vooral voor de kleinen,

de zwakken en de machtelozen,

voor hen, die het leven niet aankunnen.

(uit Phil Bosmans, God, niet te geloven)

Van God uit

Mijn keuze voor jou, God,
zal mijn leven niet gemakkelijker maken.
Er zullen altijd mensen zijn
die mij zullen uitlachen vanwege die keuze,
of die mij links zullen laten liggen
omdat ik mijn leven
afstem op de golflengte
van jouw hart.
Wil dan naar mij knipogen
en mij opnieuw toefluisteren
dat je van mij houdt
en dat geen haar van mijn hoofd
verloren zal gaan
als ik op jou
durf vertrouwen. (www.4ingen.be)

Legende: Gods kracht... het kruis

Een legende vertelt hoe in de eerste jaren van de groeiende christelijke gemeenschappen gezocht werd naar een teken dat symbool zou zijn van Jezus' boodschap voor alle christenen. Zo kwamen afgevaardigden van de hele wereld bij elkaar in Rome om te zoeken naar zo 'n alomvattend teken. "Ik stel voor" zei een afgevaardigde van Jeruzalem dat wij de graanhalm nemen als teken van de Blijde Boodschap. De Heer Jezus heeft ons gezonden om vruchten voort te brengen. Honderdvoudig. Dit voorstel kreeg luide bijval.

Een tweede afgevaardigde stelde voor een reisstaff te nemen als symbool. De jonge kerk moet rondtrekken met de Blijde Boodschap. Jezus zelf heeft de opdracht gegeven om de hele wereld dóór deze vreugdevolle boodschap te verkondigen. Ook hiervoor was er heel wat enthousiasme. Maar men kwam niet tot eensgezindheid. Toen stond een oude man recht. "Waarom nemen we niet het kruis?" vroeg hij. Een jonge afgevaardigde sprong op en zei heel vurig: "Het kruis? Dat is dwaasheid! Wij brengen een blijde boodschap!" De oude man wilde nog wat zeggen maar het geweldige applaus dat de jongeman kreeg, maakte zijn woorden onverstaaanbaar. Opnieuw laaide de discussie fel op. Men kwam maar niet tot een oplossing. Onbeslist ging iedereen naar huis.

Tien jaar later waren ze weer bijeen op dezelfde plaats; ouder waren ze geworden en... met heel wat minder. De man met het voorstel van de graanhalm zweeg. Er was al veel "onkruid" gegroeid in de jonge gemeenschappen. En de man met het voorstel van de reisstaff vertelde over de velen die niet meer meetrokken om Jezus' boodschap te verkondigen. De oude man die gesproken had van het kruis was reeds lang gestorven.

Maar iemand zei: "Ik wil toch nog spreken over dat kruis, want daarop strandde onze discussie. Het kruis hoort inderdaad bij het leven! Wij kunnen het niet ontlopen. Jezus is er wel op gestorven maar... Hij heeft het toch weer, dankzij Gods kracht, overwonnen. Het kruis is het sterkste teken van 'hopen op' en 'geloven in' Gods krachtige en nooit-eindigende liefde! Kom, laten we het kruis dan toch maar nemen als sterkste teken van Gods verrijzeniskracht, van Gods kracht tot nieuw en onverwoestbaar leven! (www.4ingen.be)

Gods akker zijt gij

God heeft de aarde gemaakt voor de mensen en de mensen voor de aarde
zij zijn voor elkaar geschapen, de aarde en de mensen horen bij elkaar
God heeft de mensen gemaakt voor de mensen
ze worden voor elkaar geboren, ze zijn voor elkaar geschapen
op de aarde horen mensen bij elkaar.
God wil niet dat sterke mensen rijk zijn en rijke mensen sterk
Hij wil niet dat zwakke mensen arm zijn en arme mensen zwak
Hij heeft de mensen voor elkaar geschapen,
ze worden voor elkaar geboren om op de aarde mens te zijn.
God wil dat mensen samen zijn met mensen samen wonen, samen werken, samen leven
dat mensen niet elkaar bedreigen, maar beschermen als in een tuin waar alles veilig is.
(www.4ingen.be)

Magnificat

In het diepste van mijn hart
voel ik een grote dankbaarheid tegenover God:
want Hij is zo groot,
Hij ziet neer op mij en Hij zorgt voor mij.

Ik wil absoluut aan al mijn vrienden zeggen
wat Hij in mij bewerkt heeft.
Want wat Hij gedaan heeft, is zo wonderbaar,
dat men een groot respect wil opbrengen voor Hem.

Hij houdt van ons, maar Hij dringt zich niet op;
wie er zich rekenschap van geeft,
kan het maar niet begrijpen.

Hij laat zich niet beïnvloeden door peilingen,
en Zijn voorkeur gaat niet uit naar de grootsten
of de besten in mensenogen.
Die gunt Hij maar een klein plaatsje.

Maar Hij draagt zorg en bekommert zich
om hen die in de hoek gezet
en doodgezwegen worden.

Maar Hij vergeet niemand.
Nooit zal Hij ze vergeten,
want zo heeft Hij het beloofd,
en Hij houdt altijd zijn beloften. (www.4ingen.be)

Heilig worden

Het kan gebeuren
dat je een engel van een mens
op je weg ontmoet
onverwacht
iemand die volop bezig is heilig te worden ...
zulke mensen blijven onopvallend
maar ze zijn er op het juiste ogenblik
met heilzame stilte
met luisterende aandacht
met de gepaste vraag
met oog voor het nodige
met een schitterend idee
met handen uit de mouwen
met een troostend woord
met warme melk en honing
met de waarborg van vriendschap
met ontzag voor het onzegbare.
Zo iemand kan je heel ver dragen. (www.4ingen.be)

Groei

Je bent er niet zomaar.
Je bent op de aarde om voltooid te worden.
Je bent ooit verwekt en je bent geboren.
Maar waarom ben je geboren?
Je had er ook niét kunnen zijn.
Je vraagt het je af en je weet het antwoord niet.
Je bent geboren met een programma diep in jou.
In je genen zit het eerste deel van je bestemming
Terwijl in je hart en je geest het andere deel van je bestemming ligt.
Ontdek jezelf.
Ontcijfer je diepste ik
waarna je je toekomst op het spoor zult komen.
Je bent ooit geboren.
Maar je moet nog een tweede keer geboren worden.
Jouw toekomst ligt vast en je toekomst ligt open.
Aanvaard wat vastligt, vul in wat openligt.
Neem het besluit om jouw levensprogramma te volbrengen.
Word wie je bent en wie je wilt worden.
Je wordt een tweede keer geboren
door je eigen zijn en handelen.
(Kolet Janssen – Warme woorden)

Groei in heiligheid

Tot een welbepaalde dienst hebt Gij mij, God, geschapen.
Een taak mij toevertrouwd die Gij een ander niet kunt geven: mijn zending.
Wellicht zal ik die zending hier op aarde nooit heel duidelijk zien;
Maar na dit leven legt Gij alles uit.
Ik ben een schakel in de ketting, Heer, die alle mensen met elkaar verbindt.
Gij hebt mij niet voor niets gemaakt.
Waar Gij mij zendt zal ik het goede doen,
vrede stichten en waarheid verspreiden – al besef ik het maar half –
als ik uw gebod maar onderhoud.
Daarom, mijn God, vertrouw ik op U.
Wat ik ook word, waar ik ook ben,
wat mij mag overkomen, niets kan mij van U scheiden.
En Gij, die Vader zijt en Vriend,
weet goed waarheen Gij met mij wilt.
Ik ben een schakel in uw ketting, Heer,
al wat Gij doet heeft zin. (www.4ingen.be)

Suggesties voor een openingswoord

Vanuit Nada te turbe

Een mooi lied zongen we daarjuist.

Als je het vertaalt, dan klinkt het zo

Laat je niet verontrusten, laat je niet beangstigen,
Wie God heeft, ontbreekt niets.
Laat je niet verontrusten, laat je niet beangstigen,
God alleen is genoeg...

Met deze woorden zijn wij deze viering gestart.

Laat maar alles los, ontspan je maar, want hier raakt God ons aan.

Welkom, allemaal, in Gods naam: In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, amen.

Vanuit affiche van jaarthema

Op de jaarthema-affiche/banner staat in grote letters "Gods akker zijt gij".

We zien een akker met wuivende korenaren van allerlei grootte naast elkaar.

Ze worden liefdevol aangeraakt door een hand die van buiten het kunstwerk komt.

Die hand zou Gods hand kunnen zijn.

Zijn wij die akker van God?

Mogen wij net als die korenaren groeien op Gods grond?

Is het waar dat het voor God niet uitmaakt of we veel of weinig kunnen, als we maar groeien?

Gaat Gods liefde uit naar alle mensen, ongeacht vaardigheden, huidskleur, geloof of achtergrond?

Daar mogen we op vertrouwen: bijbel en traditie laten dit weten.

Dit mag ons rust, vreugde en vrede geven; we mogen gewoon 'zijn' op Gods akker.

Vanuit dat besef kunnen we God om ontferming vragen

Vanuit geraakt worden door God

L1

Ooit is iemand naar buiten gegaan,

De stad uit, het dorp uit,

tot waar geen huizen meer waren.

Ooit is Jezus naar buiten gegaan

tot waar het echt stil was.

Daar kon Hij met God praten

over hoe het verder moest in zijn leven.

Toen Hij weer bij zijn vrienden kwam,

zeiden die:

"Je kunt aan zijn gezicht zien

dat Hij met God gepraat heeft".

L2

Jezus had gemerkt hoe God

zijn leven aanraakte.

Welkom allemaal in dit huis

waar het een beetje stil mag zijn

om – net als Jezus toen deed –

samen over het leven na te denken.

Zullen we openstaan voor Gods aanraking?

Dan kunnen we net als Jezus

zelf mensen met liefde aanraken.

Suggesties voor een gebed om ontferming

Vanuit “Ik mag bij U zijn’

Ik mag op adem komen,
afkicken van het piekeren,
de schade aan mezelf laten herstellen,
thuiskomen bij de Heer,
zijn wonderen van liefde ontdekken.

Ongeziene God, Vader en Moeder,
vernieuw in mij
de kunst om geduldig te wachten,
de openheid om wonderen toe te laten,
de eenvoud om oprecht te erkennen
dat Gij mij draagt.

♫ neem mij aan....

V. Moge de levende God zijn levengevende Geest blazen
over alles wat in ons verdord en weggekijnd is
zodat wij weer voluit tot leven komen.
Amen. (Ezechiël 37, 9)

Vanuit ‘mijn talenten...’

V: Onze Vader, alles ontvangen we uit Uw hand. We zijn van U met al onze talenten. We komen naar U zoals we zijn, met onze tekortkomingen en onze gebeden om vergeving.

L1

Soms is een kleine inspanning mij teveel en ga ik de problemen uit de weg. Problemen zoals de wereldvrede kan ik niet zomaar oplossen... maar de ruzie met de buur dat zou moeten lukken....
Heer ontferm U

L2

Soms doe ik juist wat van mij gevraagd wordt, maar ook niets meer.
Ik help links of rechts een beetje, maar echt verantwoordelijkheid nemen laat ik over aan anderen. Ik heb schrik dat ik mijn hele arm kwijt zal zijn, als ik een vinger uitsteek.
Christus ontferm U

L3

Soms sluit ik me af van al het mooie, vol medelijden met mezelf.
Heer ontferm U

V: God, opnieuw beginnen kan altijd bij U. Help ons naar het voorbeeld van Jezus het risico te lopen onszelf te riskeren in woord en daad. Amen.

Vanuit 'heilig worden'

V: Wij zijn nog lang niet volmaakt.

Toch is het God die ons tot heiligheid roept.

En is het niet heerlijk dat wij

week na week bij Hem mogen komen met alles wat ons hart zwaar maakt?

L1

Bekeer ons spreken, Heer.

Leer ons even wachten vooraleer we iets gaan zeggen. Dan zullen wij misschien wat milder worden.

Laat ons woorden spreken die verbindend zijn en vrede brengen.

Heer ontferm U

L2

Bekeer ons denken, Heer.

De waarden van deze wereld staan haaks op Uw Boodschap. Leer ons denken, oordelen en handelen vanuit uw liefde voor alle mensen. .Laat ons in ieder mens het goede ontdekken en de anderen hoger achten dan onszelf.

Christus ontferm U

L3

Bekeer ons hart, liefdevolle Heer.

Wij dromen van vrede in de wereld. Maar voeren uitgebreid onze eigen kleine, maar hardnekkige oorlogjes. En dit terwijl U ons leert dat een christen niet iemand is die gelijk of ongelijk heeft, maar iemand die steeds de eerste stap zet. Laat ons straks stappen van verzoening zetten naar concrete mensen.

Heer ontferm U

V: Moge God ons zijn vergeving schenken. Dat Hij ons weer op de weg zet naar anderen toe. Dat Hij ons vrijgevig en ruim van hart maakt, zodat we kunnen ingaan op Zijn uitnodiging om het niet te laten bij wat moet, maar een stapje verder te zetten op de weg waartoe Hij ons geroepen en gezonden heeft. Amen.

Suggesties voor Voorbede

Vanuit 'aangeraakt zijn door God'

V: Bidden we vol vertrouwen tot God en leggen wij Hem alles voor wat ons hart beroert

L1

Bidden we voor mensen die de kunst verstaan naar anderen te luisteren; mensen die kunnen horen, zien en zwijgen.

Dat het onze samenleving en kerk nooit aan zulke mensen ontbreken mag.

Laten wij bidden.

L2

Bidden we voor die oudere mensen die hoge drempels ondervinden om te kunnen deelnemen aan het sociale leven en daardoor het gevaar lopen om te vereenzamen.

Laten wij bidden.

L3

Bidden we voor mensen die zich inzetten voor de plaatselijke gemeenschap; mensen die hun hart nooit tot zwijgen laten brengen en die zich het lot van ouderen in armoede aantrekken. Dat het onze samenleving en Kerk nooit aan zulke mensen ontbreken mag.

Laten wij bidden.

V: Levende God, Gij zond uw Zoon Jezus, Help ons zoals Hij zwakke mensen te helpen en nabij te zijn.

Wij vragen het U in zijn naam.

Amen.

Vanuit 'heiligheid zien'

V: Bidden we tot God, Hij schenkt goede gaven aan alle mensen.

L1

Voor alle gelovigen in Jezus' Kerk, die in het dankbare besef van Gods liefde, het beste en het mooiste van zichzelf geven.

Laat ons bidden.

L2

Voor alle mensen die dagelijks trouw hun werk verrichten, die ongevraagd meer doen dat wat van hen verwacht wordt, en die zo een steentje bijdragen tot de groei van Gods rijk.

Laat ons bidden.

L3

Voor deze gemeenschap hier, dat wij ons inzetten voor elkaar, onze talenten gebruiken in dienst van de evenmens;

dat wij kinderen zijn van het licht.

Laat ons bidden.

V: Vader van alle leven, Gij draagt de wereld en de mensen in uw hand, Gij houdt ons in leven en blijft ons nabij in Christus Jezus, onze Heer.

Amen.

Vanuit 'Godverbonden leven'

V: God, de bron van wijsheid en redding,
die van ieder van ons houdt, tot Hem bidden wij met vertrouwen.

L1

Voor alle mensen
die bij schokkende ervaringen
blijven geloven in Gods belofte.
Laat ons bidden.

L2

Voor alle mensen
die voortdurend in angst leven
voor wat de toekomst brengen zal.
Laat ons bidden.

L3

Voor onszelf
die in moeilijke tijden
kracht hopen te putten uit het evangelie.
Laat ons bidden.

V: God, van liefde en trouw, wees ons reddend nabij op moeilijke momenten in ons leven, en schenk ons de wijsheid van Jezus Christus, uw Zoon en onze Heer.

Vanuit citaten uit 'Wees blij en juich'

De paus schrijft: 'We zijn allemaal geroepen om heiligen te worden door liefdevol te leven en een persoonlijk getuigenis te geven in alles wat we doen, op de plaats waar we zijn.' (nr. 14)

Heer, geef ons de moed liefdevol te getuigen van Uw liefde
Laat ons bidden.

De paus schrijft : heiligheid zit in de gewone dagelijkse dingen en hoe we daar mee omgaan naar het voorbeeld van Jezus.

Heer, geef ons genoeg kracht om te leven naar Jezus' voorbeeld
Laat ons bidden.

De paus schrijft: 'De heiligheid waartoe de Heer je roept, zal groeien doorheen kleine gebaren.' Heer, geef ons vertrouwen dat wij – met kleine stapjes – groeien in heiligheid

Laat ons bidden.

Suggesties voor slotwoord

God met ons

Mozes had tot God gebeden,
en God zei: "Ik zal met je meegaan
bij alles wat je nog te doen hebt".
Jezus had tot God gebeden,
en God is met Hem meegegaan.
Hij heeft Jezus de moed gegeven
om te zeggen wat gezegd moest worden.
Vertrouwen we erop dat God ons ook zal aanraken met zijn liefde?
Straks gaan we door de kerkdeur
naar de mensen toe, de wijde wereld in.
Maar we hoeven niet alleen te gaan.
Er gaat iemand met ons mee.
Zijn naam is "Ik-zal-er-zijn".
Goede moed, lieve mensen!
Zoals toen met Mozes en Jezus,
zal ook met ons iemand meegaan.

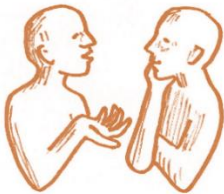
Aan de slag vanuit de startavond

De 4 icoontjes hieronder begeleidden ons op 18 september 2019, tijdens de startavond in de Limburghal te Genk. Ze verwijzen naar telkens een onderdeel van het podiumprogramma.

De 4 presentaties van die avond vindt u eveneens terug op de website www.bisdomhasselt.be/jaarthema
Met wat op het podium gebeurd is, kan je ook persoonlijk aan de slag.

Kom op verhaal, ik luister

Heilig doorheen kleine gebaren

Meebouwen aan een levende kerk

Getuigen in gemeenschap

